

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. Ch. G.**, nar., st. příslušnost K., t. č. neznámého pobytu, zastoupen Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Dušní 907/10, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, odbor cizinecké policie, se sídlem Kounicova 24, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 8. 2016, č.j. KRPB-164129-41/ČJ-2016-060022-50A,

t a k t o:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje ze dne 4. 8. 2016, č.j. KRPB-164129-41/ČJ-2016-060022-50A **se z r u š u j e**.
- II. Žalovaná **j e p o v i n n a** zaplatit na náhradě nákladů řízení žalobci částku **8 228 Kč**, a to **do 30 dnů** od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Jindřicha Lechovského, advokáta, se sídlem Dušní 907/10, Praha 1.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 4. 8. 2016, č. j. KRPB-164129-41/ČJ-2016-060022-50A (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o prodloužení zajištění žalobce ve smyslu § 129 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a to o 35 dnů, tj. do 15. 9. 2016, za účelem jeho předání do příslušného členského státu Evropské unie (dále jen „EU“) podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní

příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“ či „Dublinské nařízení“).

II. Napadené rozhodnutí

Žalovaná v napadeném rozhodnutí nejprve konstatovala, že žalobce byl na základě jejího rozhodnutí ze dne 11. 7. 2016. č. j. KRPB-164129-20/ČJ-2016-060022-50A (dále jen „prvotní rozhodnutí o zajištění“), zajištěn za účelem jeho předání do příslušného členského státu EU, a to na dobu 32 dnů. V citovaném rozhodnutí žalovaná dospěla k závěru, že existuje vážné nebezpečí útěku žalobce, zajištění je přiměřené a nelze účinně použít mírnějších opatření. V souvislosti s rozhodováním o prodloužení zajištění byla pak žalovaná nucena zkoumat, zda důvody pro zajištění i nadále trvají.

Žalovaná zjistila, že po zahájení dublinského řízení odeslalo Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky (dále jen „Ministerstvo“) žádost o převzetí žalobce do Spolkové republiky Německo za účelem sloučení rodiny. Německo na žádost o převzetí žalobce neodpovědělo. Žalovaný uvedl, že pokud Německo žádosti o převzetí žalobce nevyhoví, je spisovým materiálem dále doloženo, že první bezpečnou zemí, v níž je žalobce veden jako žadatel o mezinárodní ochranu, je Maďarsko. Některá z těchto zemí je tedy příslušná k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu.

Dále žalovaná poukázala na ust. § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců a uvedla, že v případě žalobce existuje vážné nebezpečí útěku ve smyslu citovaného ustanovení, neboť žalobce je veden jako žadatel o mezinárodní ochranu v Maďarsku a byl povinen na tomto území setrvat, dokud nebude o jeho žádosti rozhodnuto. Jak již bylo zmíněno, Ministerstvo se obrátilo s žádostí o převzetí žalobce za účelem sloučení rodiny na Německo, které však neodpovědělo. Nelze tedy vyloučit, že státem odpovědným za posouzení azylové žádosti žalobce bude v konečném důsledku Maďarsko. Jelikož však žalobce v minulosti vyjádřil úmysl v Maďarsku nesetrvat a pokračovat v cestě do Německa, přičemž se nezdráhal vstupovat na území jednotlivých členských států EU ilegálně, lze dospět k závěru, že žalobce nebude dobrovolně vyčkávat výsledku dublinského řízení, a je pravděpodobné, že pokud by byl ponechán na svobodě, pokračoval by do své cílové země, jíž je Německo.

Žalovaná se rovněž zabývala možností využití mírnějších opatření, konkrétně zvláštního opatření za účelem vycestování podle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců, avšak dospěla k závěru, že jeho využití je s ohledem na zjištěné skutkové okolnosti vyloučeno, neboť hrozí reálné nebezpečí, že by došlo ke zmaření dosažení kýženého účelu, jímž je předání žalobce do členského státu příslušného k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu.

Žalovaná dále posuzovala, zda je předání žalobce potenciálně možné, a zda jím nedojde k nepřiměřenému zásahu do žalobcova soukromého a rodinného života. K tomuto žalovaná uvedla, že žalobce cestoval sám, bez rodinných příslušníků, přičemž jeho cílovou zemí je Německo, kde dle tvrzení žalobce žije jeho sestra. Jak bylo zjištěno, s žalobcem je vedeno azylové řízení v Maďarsku. V současnosti je poslána žádost o převzetí žalobce do Německa, kde žije jeho sestra. Německo je přitom bezpečnou zemí dodržující právní předpisy na ochranu uprchlíků. Žalovaná je tedy přesvědčena, že předání žalobce je uskutečnitelné.

Žalovaná poukázala na čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III, z něhož vyplývá, že realizace přemístění žalobce je možná ve lhůtě šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí. Žalobce byl prvotním rozhodnutím o zajištění zajištěn na dobu 32 dnů, a to od 11. 7. 2016 do 11. 8. 2016. Žalovaný rozhodl o prodloužení zajištění tak, aby se v součtu jednalo o šest týdnů od explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí žalobce na území Německa. Vzhledem k tomu, že Německo žádosti v době vydání předmětného rozhodnutí dosud nevyhovělo, avšak mohlo se tak stát v nejbližší době, rozhodla žalovaná tak, že pro počátek běhu lhůty šesti týdnů stanovil den vydání tohoto rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že prvotním rozhodnutím o zajištění byl žalobce zajištěn až do dne 11. 8. 2016, bylo napadeným rozhodnutím zajištění prodlouženo o 35 dnů, tj. do 15. 9. 2016.

III. Obsah žaloby

V rámci rozsáhlé žalobní argumentace vymezil žalobce prostřednictvím svého zástupce pět žalobních bodů: 1) nepřezkoumatelnost zákonnosti délky zajištění, 2) nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí co do posouzení možnosti předání žalobce do Maďarska, 3) neexistence legitimního důvodu zajištění, neboť předání do Maďarska je nerealizovatelné a nepřípustné, 4) nepřiměřenost a nezákonnost zajištění za účelem předání do Německa.

K prvnímu žalobnímu bodu žalobce poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), který opakovaně zdůraznil (např. v rozsudku ze dne 19. 2. 2015, č. j. 7 Azs 11/2015 – 32), že zajištění lze prodloužit maximálně na dobu šesti týdnů od explicitního či implicitního souhlasu s převzetím žadatele. Pro možnost přezkoumání zákonnosti délky zajištění je tedy bezesporu klíčová informace o tom, kdy byla Německu zaslána žádost o převzetí žalobce, neboť pouze na jejím základě lze posoudit, zda nastala domněnka implicitního souhlasu s převzetím žalobce, a od jakého okamžiku je tedy třeba počítat šestitýdenní lhůtu omezující dobu zajištění žalobce. Žalovaná tuto dobu počítala od okamžiku vydání napadeného rozhodnutí, což by bylo správné, pokud by byla žádost o převzetí žalobce zaslána později než dva týdny před vydáním rozhodnutí. Jelikož však informace o datu zaslání žádosti v napadeném rozhodnutí absentuje, je rozhodnutí co do stanovení délky doby, o níž se zajištění prodlužuje, nepřezkoumatelné, neboť nelze zjistit, byla-li délka zajištění stanovena zákonným způsobem či nikoliv. Tyto závěry nachází oporu i ve skutečnosti, že žalovaná v napadeném rozhodnutí vůbec nereflektuje, že by mohlo dojít k implicitnímu souhlasu s převzetím žalobce a realizaci transferu žalobce do Německa spojuje pouze s explicitní odpovědí Německa, kterou však k datu vydání napadeného rozhodnutí Ministerstvo dosud neobdrželo.

V rámci druhého žalobního bodu žalobce poukazuje na to, že žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, že v případě negativní odpovědi Německa bude zemí odpovědnou za posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany Maďarsko. Žalobce odkazuje na rozsudek NSS ze dne 11. 8. 2016, č. j. 1 Azs 91/2016-27, v němž tento soud dospěl k závěru, že při posuzování zákonnosti zajištění je správní orgán povinen zohlednit též otázku faktické a právní realizovatelnosti předání cizince do příslušného členského státu EU, musí se tedy zabývat mimo jiné i tím, nevykazuje-li azylový systém příslušného členského státu systematické nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Pokud by totiž byl maďarský azylový systém takovými nedostatky zatížen, bylo by předání žalobce do tohoto členského státu nerealizovatelné z důvodu existujících právních překážek. V napadeném rozhodnutí se však žalovaná otázkou přijatelnosti předání žalobce do Maďarska s ohledem na

možné existující právní překážky vůbec nezabývala, v důsledku čehož je napadené rozhodnutí v tomto rozsahu nepřezkoumatelné.

V rámci třetího bodu žalobce dále poukázal na skutečnost, že v jeho případě absentoval legitimní důvod zajištění, neboť předání do Maďarska není fakticky realizovatelné. Maďarsko v současnosti nepřijímá žadatele o azyl, kteří mají být předáni na základě Dublinského nařízení, s čímž je žalovaná seznámena, neboť je o aktuální situaci zpravována přímo Ministerstvem. Maďarsko tímto způsobem postupuje na základě rozhodnutí vlády již od 15. 6. 2016. Pro dokreslení situace žalobce dodává, že např. kompetentní slovenské orgány na vzniklou situaci reagovaly a žadatele o azyl již za účelem jejich předání do Maďarska nadále nezajišťují.

Žalobce se dále domnívá, že jeho zajištění za účelem předání do Maďarska je nadto nepřipustné též s ohledem na skutečnost, že Maďarsko není schopno zajistit řádný průběh azylové procedury, neboť maďarský azylový systém trpí systematickými nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, což činí vydání do Maďarska za účelem azylového řízení nepřipustným. Z tohoto důvodu je nepřipustné i samotné zajištění. Žalobce uvádí na podporu svého tvrzení o existenci systematických nedostatků v maďarském azylovém řízení množství argumentů. Předně přistoupilo Maďarsko v reakci na velký nápor migrantů k extrémnímu zpřísnění azylové úpravy a dne 15. 9. 2015 vstoupila v platnost taktéž nová trestněprávní úprava postihující nelegální vstup do Maďarska. Znepokojení nad tímto postupem vyjádřila i Evropská komise, která s Maďarskem zahájila formální řízení pro porušení povinností členského státu. Za nejzávažnější problémy označila nemožnost odkazovat v azylových řízeních na nové skutečnosti, absenci odkladného účinku v případě podání odvolání, či nedostatky v tlumočení zrychlených trestních řízení. Podobně kriticky se k Maďarské právní úpravě posuzování žádostí o mezinárodní ochranu staví též Komisař pro lidská práva při Radě Evropy či Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (dále jen „UNHCR“). Zásadním problémem maďarského azylového systému je pak dle názoru žalobce aplikace konceptu třetí bezpečné země, za niž je považováno i Srbsko, které však bezesporu nesplňuje předpoklady pro to, aby ji bylo možno za bezpečnou třetí zemi považovat. Koncept bezpečné třetí země je v Maďarsku uplatňován zcela automaticky a v rozporu s evropským právem. Migranti, kteří přicestovali do Maďarska přes Srbsko, jsou tak bez dalšího navraceni do Srbska, resp. je rozhodnuto o jejich navrácení do tohoto státu, avšak s ohledem na zcela nedostačující dohodnuté denní limity přijímaných osob mezi Srbskem a Maďarskem mnohdy zůstávají na maďarském území, kde jsou drženi nepřijatelně dlouho v zajištění.

V neposlední řadě se dle žalobce maďarská azylová právní úprava vyznačuje i dalšími nedostatky, spočívajícími zejména v provádění nepřipustných zkrácených řízení či v odpírání účinného opravného prostředku ve smyslu čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod proti rozhodnutí správního orgánu v azylovém řízení.

Na podporu svého tvrzení o existenci systematických nedostatků v maďarském azylovém systému poukazuje žalobce na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 14. 1. 2016, č. j. 49 Az 109/2015-74. Na úrovni Evropského soudního dvora připomněl žalobce stanovisko generální advokátky k případu C-695/15 PPU, Shiraz Baig Mirza v. Bevándorlasi és Allámpolgársági, z něhož dle jeho názoru vyplývá, že koncept třetí bezpečné země je Maďarskem uplatňován zcela paušálně, a tedy v rozporu s právem EU. Pro úplnost žalobce poukázal též na cizozemskou judikaturu, a to konkrétně na rozhodovací činnost německých, rakouských či finských správních soudů, které rovněž dospěly k závěru, že maďarský azylový

systém je zatížen systematickými nedostatky, které představují překážku předání žadatelů o azyl do tohoto státu.

V posledním žalobním bodě žalobce dodává, že i pokud by zajištění nebylo nepřipustné (o čemž je však přesvědčen), bylo minimálně zcela neúčelné a neproporcionální. Žalovaná v napadeném rozhodnutí nikterak nezpochybnila, že žalobce mířil do Německa. Je tedy zjevné, že cíle žalobce, žalované i Ministerstva rozhodujícího v dublinském řízení byly totožné (doprava žalobce do Německa, kde žije jeho sestra), protože bylo zajištění žalobce zcela nadbytečné.

Ze shora uvedených důvodů požaduje žalobce, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a žalobci byla přiznána náhrada nákladů řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 6. 9. 2016 uvedla, že s žalobními námitkami nesouhlasí. Pakliže v napadeném rozhodnutí abscentuje datum odeslání žádosti o přijetí žalobce do Německa, nepovažuje tuto skutečnost za závadnou. Žalovaná v době vydání napadeného rozhodnutí nedisponovala informací o výsledné odpovědi Německa, proto kalkulovala pouze s možností explicitního souhlasu, který je možné obdržet v době kratší, než jaká je stanovena pro fikci souhlasu implicitního. Tímto způsobem byla práva žalobce maximálně chráněna.

K dalším žalobcem namítaným tvrzením žalovaná uvádí, že jí není známo, že by Ministerstvo vydalo v souvislosti s žalobcem namítanou neakceptací žádostí o přijetí cizinců Maďarskem oficiální stanovisko upravující postup Policie ČR v rámci řízení o zajištění. Ani z vlastní úřední činnosti žalované přitom nevyplývá, že by maďarská strana žádné žadatele o azyl nepřijímala. Na počátku srpna žalovaná eviduje v několika věcech implicitní souhlasy Maďarska, přičemž i na základě těchto (tedy nikoliv explicitních) souhlasů dochází k fatické realizaci transferů do Maďarska.

Stran údajných nedostatků v maďarské azylové právní úpravě žalovaná poukazuje na rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 7. 6. 2016, č. j. 33 A 65/2016-50, a ze dne 12. 5. 2016, č. j. 32 A 17/2016-37, a dodává, že dle jejího názoru jsou osobám navráceným v rámci dublinského řízení do Maďarska zajištěny standardní podmínky azylového řízení. Nadto není žalované známo, že by bylo na půdě EU učiněno jednoznačné rozhodnutí o tom, že by se členské státy měly transferů žadatelů o mezinárodní ochranu do Maďarska zdržet, jako tomu bylo v případě Řecka.

Žalovaná poukazuje i na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, v němž bylo jednoznačně konstatováno, že smyslem zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být cizinec vyhoštěn či předán do jiného státu, ale pouze vytvoření podmínek pro to, aby mohl být tento hlavní cíl realizován. Žalovaná tedy pouze využila svých oprávnění a žalobce zajistila, aby mohlo být jiným správním orgánem rozhodnuto, zda a případně do jakého členského státu bude žalobce předán.

Pro úplnost žalovaná dodává, že pokud by bylo Maďarsko považováno za zemi, v níž hrozí žadatelům nelidské či ponižující zacházení, stěží by mohlo patřit mezi státy, které si na

základě tzv. kvót mají mezi sebou přerozdělit v rámci systému relokací migranty z Itálie a Řecka, přičemž Maďarsku připadla podle těchto kvót povinnost převzít 306 migrantů z Itálie a 988 migrantů z Řecka.

V. Posouzení věci krajským soudem

O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) a ve smyslu § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců ve věci rozhodl bez jednání, neboť účastníci řízení jednání nepožadovali a soud neshledal v posuzované věci nařízení jednání za nezbytné.

Napadené rozhodnutí krajský soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s., přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu zjištěného k datu vydání napadeného rozhodnutí. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je **důvodná**, přičemž se řídil následujícími úvahami.

Mezi stranami není sporný skutkový stav, který je dokumentován ve správním spisu žalované, který měl krajský soud při svém rozhodování k dispozici a z něhož vycházel. Všechny žalobní námitky v zásadě míří k posouzení přezkoumatelnosti a zákonnosti napadeného rozhodnutí, a to i ve vazbě na zachování základních lidských práv žalobce, která jsou podle jeho názoru napadeným rozhodnutím dotčena.

Krajský soud se nejprve zabýval vznesenou námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, k níž je soud povinen přihlížet i z moci úřední a která má podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. za následek zrušení napadeného rozhodnutí. Otázce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí (zejména pak rozhodnutí ve správním soudnictví) je věnována rozsáhlá judikatura NSS, z níž vyplývá, že rozhodnutí soudu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost kupříkladu tehdy, jestliže z něj jednoznačně nevyplývá, podle kterých ustanovení a podle jakých právních předpisů byla posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí. Dále pak lze v tomto smyslu za nepřezkoumatelné považovat rozhodnutí, jehož odůvodnění je vnitřně rozporné, popřípadě je-li výrok v rozporu s odůvodněním, či pokud z výroku nelze zjistit, jak vlastně soud rozhodl. Mimo to se jedná o případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán (srov. např. rozsudky ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 76, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, či ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, všechny dostupné na www.nssoud.cz). Soudní judikatura pak věnuje nemalou pozornost též otázce nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů (např. rozsudky NSS ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, či ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64, všechny dostupné na www.nssoud.cz), přičemž v tomto ohledu je za nepřezkoumatelné považováno především takové rozhodnutí, z něhož není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil, či kupříkladu rozhodnutí, které se opomíjí vypořádat s argumentací účastníka řízení. Přitom je nutno zdůraznit, že nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je zásadně založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění rozhodnutí. Jakkoliv se shora zmiňovaná judikatura týká zejména nepřezkoumatelnosti rozhodnutí soudních, NSS v rozsudku ze dne 22. 11. 2012, č. j. 7 As 163/2012-18, dovodil, že v zásadě tytéž podmínky platí i pro posouzení přezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů.

V daném případě se žalobce domnívá, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné jednak v rozsahu posouzení možnosti jeho předání do Maďarska a dále pak v části věnující se stanovení doby, o niž bylo zajištění žalobce napadeným rozhodnutím prodlouženo. Vzhledem k tomu, že existence účelu zajištění, jímž je v případě řízení o zajištění dle ust. § 129 zákona o pobytu cizinců předání cizince do jiného členského státu EU, je esenciálním předpokladem samotného zajištění, považoval krajský soud za nezbytné předně posoudit, zda rozhodnutí ob stojí co do odůvodnění této otázky.

V této souvislosti krajský soud nejprve poukazuje na relevantní právní úpravu, přičemž kritéria pro určení členského státu EU příslušného pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu jsou obsažena v čl. 8 a násl. Dublinského nařízení. Podle čl. 3 odst. 2 tohoto nařízení pak platí, že pokud nelze podle těchto kritérií určit příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána.

Podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III „[n]ení-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát“, přičemž třetí pododstavec dále stanoví, že „[p]okud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.“ Jak je tedy patrné ze zde uvedeného, je-li azylový systém členského státu příslušného podle dublinských kritérií k posouzení žádosti cizince o mezinárodní ochranu zatížen systematickými nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení, je jeho přemístění do tohoto členského státu zapovězeno. Dotčené ustanovení se přitom promítá i do samotného řízení o zajištění cizince, neboť pokud je přemístění do příslušného členského státu nemožné z důvodu zmiňovaných právních překážek, pak by bylo i samotné zajištění nezákonné, jak ostatně uvádí v rozsáhlé žalobní argumentaci i žalobce.

Touto problematikou se v nedávné době podrobně zabýval i NSS, zejména pak z rozsudku ze dne 11. 8. 2016, č. j. 1 Azs 91/2016-27 (obdobně rozsudek ze dne 14. 9. 2016, č. j. 7 Azs 115/2016-26, oba dostupné na www.nssoud.cz), v němž zdůraznil, že „[p]ři posuzování otázky zákonnosti zajištění cizince za účelem předání do státu příslušného pro vyřízení žádosti o mezinárodní ochranu je správní orgán povinen zahrnout do svých úvah i otázku faktické a právní uskutečnitelnosti takového předání. Musí se proto zabývat i tím, zda nejsou v případě státu, do něž má být cizinec předán, naplněna kritéria podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Zajištění osoby totiž představuje významný zásah do jejích práv a svobod a může být realizováno nejen za podmínky, že to umožňuje zákon, ale také pouze v případě, že je to nezbytné k naplnění zákonem stanoveného účelu tohoto opatření. Řízení o zajištění je přitom správním řízením, v němž má být účastníku z moci úřední uložena povinnost, proto je správní orgán podle § 50 odst. 3 správního řádu povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti, svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.“ Případnou existencí systematických nedostatků azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o

mezinárodní ochranu v zemi, kam má být cizinec předán se proto správní orgán musí zabývat vždy z úřední povinnosti.“

V posuzovaném případě přichází dle žalované jako stát příslušný pro posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu do úvahy dva členské státy EU, a to Německo, kde dle sdělení žalobce žije jeho sestra, a Maďarsko, které je státem, v němž žalobce poprvé podal žádost o mezinárodní ochranu (tj. podle subsidiárního kritéria dle čl. 3 odst. 2 pododstavce prvního Dublinského nařízení). Pokud se jedná o posouzení existence možných systematických nedostatků v azylovém řízení dotčených států, uvedla žalovaná ve vztahu k Německu pouze velmi stručně, že tento stát lze považovat za bezpečnou zemi dodržující právní předpisy na ochranu uprchlíků. Ve vztahu k Maďarsku je pak napadené rozhodnutí zcela prosto jakýchkoliv úvah o možných překážkách ve smyslu čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení. Tento stav krajský soud považuje i ve světle shora citovaného rozsudku NSS č. j. 1 Azs 91/2016-27 za závadný. To tím spíše, že situace v Maďarsku je ve vztahu k žadatelům o mezinárodní ochranu v poslední době podrobována kritice jak ze strany nevládních organizací či UNHCR, tak i některých evropských soudů (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu Finska ze dne 20. dubna 2016 ve věci KHO:2016:53, dostupný na <http://www.finlex.fi/fi/oikeus/kho/vuosikirjat/2016/201601503>; rozsudek Rakouského spolkového správního soudního dvora ze dne 27. 8. 2015, ve věci W 125 2111611-1/7E apod.), které mimo jiné deklarovaly, že maďarský azylový systém je zatížen systematickými nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení, resp. že minimálně existují závažné důvody se domnívat, že jsou takové nedostatky v maďarském azylovém systému dány, a proto je předání žadatelů o mezinárodní ochranu do Maďarska vyloučeno.

K těmto závěrům se ve svém nedávném rozsudku ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016-22 (dostupný na www.nssoud.cz), přiklonil rovněž NSS. Pakliže tedy žalovaná v napadeném rozhodnutí tyto skutečnosti vůbec nerefletovala a napadené rozhodnutí neobsahuje žádné úvahy o možné existenci systematických nedostatků v maďarském azylovém řízení, je krajský soud nucen žalobci přisvědčit, že napadené rozhodnutí je v tomto rozsahu nepřezkoumatelné. Přitom považuje krajský soud za potřebné opakovaně vyzdvihnout stěžejní význam provedení náležitého posouzení této otázky, neboť pokud by nebylo přemístění žalobce do příslušného členského státu přípustné, pak by i zajištění za tímto účelem pozbývalo smyslu a bylo by tedy nezákonné. Na těchto závěrech dle názoru krajského soudu ničeho nemění ani skutečnost, že v daném případě žalovaná v napadeném rozhodnutí pracovala se dvěma variantami eventuálního předání žalobce do příslušného státu EU, tj. s možností předání žalobce do Německa nebo do Maďarska, neboť pokud vycházela žalovaná z úvahy, že odmítne-li Německo žalobce přijmout, pak bude předán do Maďarska, tak bylo bezesporu na místě zabývat se možnými překážkami předání ve vztahu k oběma těmto státům.

VI. Závěr a náklady řízení

Lze tedy shrnout, že napadené rozhodnutí je ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, co do otázky posouzení možných existujících překážek předání žalobce do jiného členského státu EU, v daném případě zejména Maďarska, které v okamžiku vydání napadeného rozhodnutí představovalo relevantní alternativu pro předání žalobce v dublinském řízení. Z tohoto důvodu se již krajský soud nezabýval dalšími žalobními námitkami, přičemž neposuzoval ani namítanou nepřezkoumatelnost rozhodnutí co do délky zajištění, neboť nelze-li posoudit, zda byly vůbec dány podmínky pro zajištění, jeví se být posuzování této otázky v daném okamžiku poněkud předčasným a nadbytečným.

S ohledem na vše uvedené nezbylo krajskému soudu než napadené rozhodnutí zrušit, jak je uvedeno ve výroku I tohoto rozhodnutí, přičemž vzhledem k tomu, že žalobce byl již ze zařízení pro zajištění cizinců dne 25. 8. 2016 propuštěn, nevrátil krajský soud věc žalované k dalšímu řízení, neboť po zrušení napadeného rozhodnutí již žalovaná nebude v řízení provádět žádné procesní úkony.

Úspěšnému žalobci vznikly náklady na právním zastoupení advokátem Mgr. Jindřichem Lechovským na základě plné moci. Náhradu odměny za právní zastoupení krajský soud určil ve smyslu vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, podle něhož odměna spočívá ve dvou úkonech právní služby: převzetí a příprava zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a) cit. vyhlášky a sepsí žaloby podle § 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky v sazbě 3100 Kč za každý úkon právní služby. K těmto úkonům právní služby náleží též náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby. Jelikož zástupce žalobce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvýšil krajský soud částku odměny za právní zastoupení o tuto daň (21 %). Celkem tedy na náhradě nákladů právního zastoupení žalobci přísluší částka 8228 Kč, kterou je žalovaná povinna nahradit žalobci k rukám jeho zástupce za podmínek stanovených ve výroku II tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 14. září 2016

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová